І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda"; 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXVIII. Ч. 205. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 27-го ЖОВТНЯ 1961 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 27, 1961 No. 205. VOL LXVIII.

ЗДА ОБСТОЮЮТЬ СВОБОДУ РУХІВ СВОЇХ ГРОМАДЯН У БЕРЛІНІ

Берлін. — В середу 25 ц. м. цілий американський військовий ґарнізон в Західньому Берліні силою 6.000 вояків був поставлений в стан бойової готовости на протяг 5 годин у зв'язку із труднощами, що їх східньо-німецька поліція робила американським громадянам, які переїздили із Західнього до Східнього Берліну через визначений східніми німцями для такого руху пункт. Східньо-німецька поліція зупиняла авта з американськими плитами та вимагала від їх пасажирів особистих довідок. Американські громадяни рішуче цьому противились. В одному випадку американське авто вернулось назад, — в іншому американські вояки з наставленими баґнетами проводили авто 400 ярдів вглиб Східнього Берліну. Під час отих інцидентів на перехідному пункті на Фрідріхштрассе, 10 американських важких танків заїхали над кордон. В тому самому часі три англійські танки і 100 піхотинців зайняли позицію біля Бранденбурзької брами. Поведення східньо-берлінської поліції не було у відношенні до всіх американських авт і пасажирів однакове — одних перепускали, інших зупиняли. Вони перепускали тільки без найменшої зупинки всі військові авта з американськими військовиками в уніформах. Однак американська сторона стоїть на принциповому становищі, що всі американці, військові чи цивільні, — бо численні військовики допоміжних частин носять цивільні одяги — мають право свобідної комунікації на терені цілого Берліну, Західнього і Східнього, і ніхто не має права зупиняти їх та вимагати від них довідок. В цій справі командант американського ґарнізону, генерал Альберт Вотсон склав протест на руки совєтського полковника Андрея Соловйова, команданта совєтського війська у Східньому Берліні. Однак полк. Соловйов той протест відкинув. Тоді ген. Вотсон звернувся за інструкціями до Вашинґтону. Речник державного департаменту Линкольн Вайт заявив, що в цій справі, мабуть, буде переведена рішуча нота протесту збоку американського уряду, який підтримує цілком становище генерала Вотсона. Східньо- німецькі комуністи, підтримувані в цьому Москвою, стоять на становищі, що всі без вийнятку чужинці мусять виказуватись довідками на перехідному пункті. Властиво, вони вимагають від усіх чужинців, щоб вони брали спеціяльні перепустки на право переїзду до Східнього Берліну, але в отому конфлікті нічого про такі довідки не говориться. Цей новий конфлікт стосується давньої справи — трактування Берліну, як цілости, чи як поділеного міста з тим, що комуністи зазіхають на Західній Берлін оточений східньо - німецькою територією, та вважають Східній Берлін за свою „державну столицю".

Поет Сендбурґ боронить Кеннеді

Вашинґтон. — 84-річний відомий поет Карл Сендбурґ, прибувши до столиці на відкриття виставки в Конґресовій бібліотеці з приводу 100-річчя Громадянської війни, відвідав також президента Кеннеді в Білому Домі, де відбув пресову конференцію з журналістами. Ціллю цієї візити було вітати Президента з його літературним і політичним стилями і висловити свою непошану колишньому президентові Айзенгаверові за те, що він у своїй промові в Ню Йорку висміював Корпус Миру, як „експеримент із неповнолітніми". Сендбурґ казав, що Айзенгавер „говорить як військово вишколена людина, що управляє державою". На думку поета Кеннеді виконує свої обов'язки правильно. Сендбурґ хвалив стиль президента Кеннеді і казав, що Кеннеді готов „стати ще одним великим президентом ЗДА", таким, як був Ф. Д. Рузвелт.

Домагаються фондів на ракету з атомовим пальним

Ляс Веґас, Невада. — Голова Комісії Атомової Енерґії д-р Ґленн Т. Сіборґ, промовляючи на прийнятті науковців та інженерів, заявив, що можна б на один рік приспішити будову ракети з атомовим пальним, коли б в найближчому році і дальших роках були відповідні фонди. Той сам науковий фахівець заявив, що може прийти до „сліпого кута" в дослідах над космічними просторами, коли не вдасться випродукувати атомовий ґенератор, який продукував би електричну енерґію за допомогою атомової сили. Досі витрачено на продукцію атомом порушуваної ракети коло $30 мільйонів. Сподіваються, що перша атомом порушувана ракета буде готова в 1966 або 1967-му році.

Індекс цін у вересні становив 128.3 відсотка

Вашинґтон. — Департамент праці повідомляє, що індекс цін в місяці вересні цього року збільшився на 0.2 відсотка в порівнянні з серпнем ц. р., і на 28.3 відсотка в порівнянні з пересічними цінами з 1947 - 1949 років, коли індекс виносив 100. На зріст індексу цін мали вплив такі чинники: зріст цін на одежу і збільшення витрат за різні праці — медичну опіку, транспорт і за комірне. Представник департаменту праці Роберт Маєр заявив, що в цьому році індекс цін зріс на 0.7 відсотка, що є найменшим зростом цін в тому періоді (від січня до вересня) від 1955-го року. Купівельна сила робітників зменшилася у вересні в порівнянні з серпнем ц. р. на 1.5 відсотка. У вересні пересічна заробітня платня робітника з жінкою і двома дітьми виносила 82.44 дол., на 1.35 дол. більше в порівнянні з вереснем 1960-го року.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Кеннеді** прийняв запрошення від всіх партійних провідників із Каліфорнії промовляти на партійному прийнятті в Лос Анджелесі в дні 18-го листопада в готелі Беверлі Гілтон. 16-го листопада Кеннеді промовлятиме на 100-річчі Вашинґтонського університету, 17-го листопада у Фініксі, Арізона, а 18-го листопада буде приглядатися маневрам фльоти в Сан Дієґо, звідки відлетить літаком до Лос Анджелес на промову увечері.

● **Світовий Банк** заключив із швайцарським урядом договір про позику в сумі 100 мільйонів швайцарських франків (коло $23 мільйони). Світовий Банк платитиме Швайцарії відсотки 3.75. Швайцарія дасть банкові 50 мільйонів франків 1-го листопада, а решту 1-го січня 1962. В 1958-му році Швайцарія позичила була Світовому банкові 200 мільйонів франків.

● **Вдова** по славному науковому атомовому дослідникові Лавра Фермі видала у видавництві Юніверсіті оф Шикаґо Пресс книжку про Муссоліні, в якій називає „іль дуче" ганебним „випадком в історії італійського народу і помилкою, яку треба забути". Джан Варклем в рецензії зазначив, що найбільшою помилкою Муссоліні був його союз із Ґітлером.

Кеннеді дозволив на підземні атомові пробні експльозії для мирних цілей

Вашинґтон. — Президент Кеннеді 25-го жовтня дозволив на те, щоб в копальнях солі в Ню Мехіко переводили пробні атомові експльозії для мирних цілей. Ці експльозії мають бути малі, найбільше 5 кілотонів, це значить 5.000 тонн вибухового матеріялу. Вибухи мають відбутися в грудні цього року в місці, що є віддалене 25 миль на південний схід від Карлсбаду в Ню Мехіко в глибині 1.200 стіп в соляній формації. Ціллю цих проб має буди випробування, як можна б вживати атомову енерґію до масових розкопів, наприклад, при творенні нових штучних портів, каналів, копалень нафти і т. п. Підготова до цих пробних експльозій під землею, які не витворюють радіяції на землі, тривала від березня 1960-го року, — але проб не переводили, бо на це потрібний є дозвіл Президента, який припинив був всякі атомові пробні вибухи під час переговорів про контролю зброєнь в Женеві. Коли СССР без порозуміння із ЗДА і Великою Британією почав переводити пробні атомові вибухи Президент дозволив переводити пробні експльозії в Ню Мексіко, але вони мають служити справі мирного вокористання атомової енерґії.

Стараються, щоб перший американський астронавт ще в цьому році облетів Землю

Вашинґтон. — Крайова Астронавтична і Космічна Адміністрація старається, щоб перший американський астронавт міг облетіти Землю ще в цьому самому календарному році, в якому літали перші совєтські астронавти. Але недавно вирішили змінити деякі інструменти, з якими мав би летіти шимпанзе довкола Землі, і це може спричинити те, що перша американська людина полетить в космічні простори в 1962-му році. Мавпа - шимпанзе мала летіти коло 7-го листопада, а тепер цей термін перенесли на 19-го листопада. Найближчий такий лет може відбутися шість тижнів пізніше, тому можна сумніватися, чи внаслідок різдвяних ферій можна буде займатися цією справою. Коли б не вдався лет мавпи, то і лет людини - астронавта відбувся б ще пізніше, бо Космічна Адміністрація в першу чергу дбає про безпеку людини в цих летах.

Сенатори Менсфілд і Андерсон про атомові експльозії в повітрі

Вашинґтон. — Два впливові сенатори - демократи Майк Менсфілд із Монтани і Клінтон Андерсон із Ню Мексіко заявили, що останні совєтські атомові пробні експльозії супербомби матимуть той наслідок, що ЗДА мусітимуть почати випробовувати атомову зброю в повітрі. Сенатор Менсфілд сказав: „Я не бачу жадного виходу, щоб ми не переводили атомових експльозій в повітрі". Сенатор Андерсон, який є сеньйором в Спільній Конґресовій Комісії Атомової Енерґії, передбачає, що ЗДА в найближчому часі почнуть переводити пробні вибухи в повітрі, бо до цього їх змушує той поспіх, з яким випробовує свої бомби СССР.

Сенатська підкомісія в обороні бюджетового бюра

Вашинґтон. — Сенатська підкомісія в справі крайової політичної машинерії в своєму звіті рекомендує, щоб бюджетове бюро мало більші впливи на формування політики, ніж це було досі. Ця підкомісія є частиною Сенатської Комісії Урядових Операцій. Її рекомендації йдуть в такому напрямку: „Праця в формуванні висоти бюджету може бути найсильнішим інструментом в руках Президента при визначуванні важливости і черговости федеральних видатків при їх вирішуванні в Конґресі". Бюджетове бюро, — це „немов продовжена тінь самого Президента, і тому не можна його значення послаблювати, — звітує сенатська підкомісія, яка вже вирішила такі інші проблеми: 1. Відкинула думку зорганізувати уряд „першого секретаря" в кабінеті Президента. 2. Скасувала деякі повновласті Ради Безпеки, 3. Вирішила, щоб за закордонну політику більше відповідав державний секретар і його департамент. 4. Полегшила умови в так званому конфлікті інтересів, який не дозволяє деяким особам приймати урядові становища без фінансових втрат.

● **Фльота** виграла бій за те, щоб вона могла будувати нові суперлітаконосці. Уряд мав погодитися на те, щоб фльота могла будувати щодругий рік один велетенський літаконосець. В бюджеті на фінансовий рік 1963 вже є запропоновані видатки на будову літаконосця типу Форестона.

Українці, угорці та інші групи в найближчу неділю демонструватимуть перед О.Н. проти большевицького терору

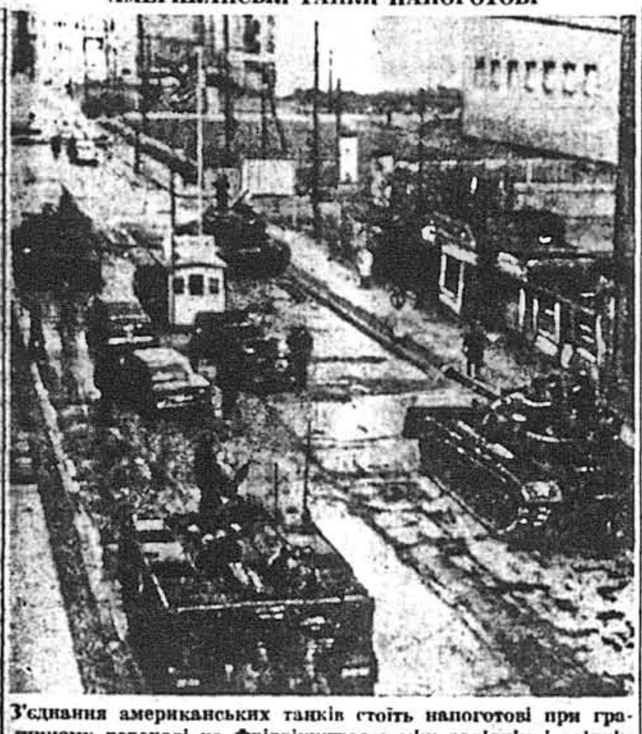
Ню Йорк. — В найближчу неділю, 29-го жовтня, тут перед будинком Об'єднаних Націй при 44-ій вулиці і Першій Евню відбудеться велика протестаційна маніфестація проти комуно - московського терору і народовбивства, виявленого в останньому пробними експльозіями атомових бомб включно з 30—50 меґатоновою. Демонстрація біля Об'єднаних Націй, що почнеться о год. 3 по полудні, оформиться опісля в протестаційний похід до приміщень совєтської делеґації до О. Н. при 68-ій вулиці і Парк Евню. Українську групу в цій демонстрації очолюватиме місцевий Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій - Відділ УККомітету. Під час демонстрації і походу нестимуть, поруч американських прапорів також прапори поодиноких поневолених червоною Москвою народів і транспаренти з відповідними написами. Комітет Об'єднаних Американсько - Українських Організацій закликає українців метрополії й околиць до масової участи в цій демонстрації.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **З нагоди 40-ліття відновленої Української Православної Церкви** на Соборі в Києві 1921 року та 40-ліття архипастирської праці Митрополита УПЦ в ЗДА Іоанна Теодоровича відбулося в неділю дня 15 жовтня ц. року, в Лос Анджелесі освячення новозбудованої української парохіяльної школи при парафії св. Андрея Первозванного. Успішно завершеною акцією будови цієї школи керував батьківський комітет під головуванням п. В. Будила, що існує при місцевій церковній управі.

● **Україна в очах українських туристів з Америки** — на таку тему відбудеться в п'ятницю дня 27 жовтня в дискусійному Клюбі Круглого Стола у Ню Йорку вечір з доповідями і спогадами Володимира Бакада, Марії Попович, Йосипа Лисогора і Платона Стасюка. Доповіді і спогади будуть ілюстровані кольоровими світлинами, що їх висвітлюватиме п. Марія Лисогір та Віра Шумейко. Проводитиме вечором Іван Кедрин. Відбудеться цей вечір в залі Українського Інституту при 2 Іст 79-а стріт у Ню Йорку. Початок о год. 7-ій веч.

АМЕРИКАНСЬКІ ТАНКИ НАПОГОТОВІ

З'єднання американських танків стоїть напоготові при граничному переході на Фрідріхштрассе між західнім і східнім Берліном, щоб охоронити вільний переїзд американських військових і цивільних авт і автобусів до Східнього Берліну, або дати їм потрібну допомогу, якщоб вони були затримані східньонімецькою поліцією.

Південний В'єтнам зголосив формальну скаргу проти комуністичної аґресії

Сайґон. — Південний В'єтнам зголосив до Міжнародної Контрольної Комісії, встановленої в тому краю на Женевській Конференції з 1954 р., формальну скаргу проти збройної аґресії з комуністичного Північного В'єтнаму. Цю скаргу південно - в'єтнамський уряд сполучив з відповіддю на запит названої Комісії, щоб уряд представив докази, що вбивство полк. Гоаґ Туй Нама, зв'язкового між південно - в'єтнамським урядом і тією Комісією, має зв'язок з Північним В'єтнамом. У своїй відповіді Півд. В'єтнам зазначив, що цієї справи не можна трактувати окремо від інших і на 16-х сторінках вилічив акти аґресії, назви військових одиниць та схоплених полонених, врешті заяви північно - в'єтнамського диктатора Го Чі Мінга про актив не підтримування південно в'єтнамської „визвольної війни". Президент Півд. В'єтнаму Нґо Дінг Дієм мав ще одну тригодинну нараду з ген. Максвеллом Тейлором, американським амбасадором і іншими високими урядовцями напередодні відлету ген. Тейлора.

Араби пропонують Франції визначити дату проголошення державности Альжиру

Туніс. — Прем'єр революційного тимчасового уряду Альжиру з осідком в Тунісі, Бенюссеф Бен Хедда, заявив, що найкраще було б, як би репрезентанти його уряду і уряду Франції переговорили про принцип, способи і дату проголошення державности Альжиру. Це, на його думку, влегшило б і спростило б проблему вирішення в переговорах дальших альжирсько-французьких зв'язків та загарантування прав французів в Альжирі. Бен Хедда мотивував своє твердженням ніби переконанням самого французького президента, що в плебісциті велика більшість альжирських арабів висловиться за самостійність Альжиру. Тому, мовляв, і той плебісцит зайва формальність. Але Бен Хедда застерігся, що коли Франція настоюватиме на переведення плебісциту, то альжирсько-арабські націоналісти не будуть цьому протиставитись. За газетними коментарями, французький уряд не прийме тієї пропозиції і не відмовиться від проєкту плебісциту. Він стоїть теж далі на становищі, що спершу треба вирішити справи дальших взаємин і ґарантії прав французів в Альжирі, а потім перевести плебісцит.

ЗДА засуджують в ОН расову політику Південної Африки

Об'єднані Нації. — В ході дебат в Спеціяльній Політичній Комісії Об'єднаних Націй над расовою політикою в Південно - африканській Унії, представник ЗДА Франсіс Плімптон виголосив в минулий вівторок промову, в якій ствердив, що уряд ЗДА дипломатичним шляхом впливав і далі впливатиме на південно - африканський, щоб той відмовився від продовжування своєї расово - сеґреґаційної політики. Він висловив переконання, що швидше чи пізніше так і станеться. Плімптон натаврував факт, що в минулотижневих виборах в Південній Африці право голосування мали півтора мільйона білих мешканців, які вирішують долю 14 ох мільйонів. Американський представник признав, що і в ЗДА існує расова проблема, але, мовляв, уряд і величезна більшість народу є за зліквідуванням решток расових пережитків і обмежень. Речник ЗДА піддав під сумнів тезу південно - африканської політики про „справедливість" супроти колірової більшости в тій країні, коли її відокремлюється та водночас використовується, як робочу силу.

Обрано нового керівника міжурядового комітету справ европейської міґрації

Женева. — Міжурядовий комітет для справ европейської еміґрації, що складається з представників 30 різних країн, обрав на свого директора на 1962 рік представника Голляндії Бастіяна В. Гавемана. Обрано Гавемана на пропозицію З'єдинених Держав Америки і після того, як представник ЗДА конґресмен Френсиз Е. Волтер, голова палатної підкомісії для справ міґрації, прочитав послання від президента Кеннеді із запевненням, що З'єдинені Держави Америки зацікавлені постійно в праці Комітету і будуть підтримувати його діяльність. Бастіян В. Гавеман, комісар для справ еміґрації при голляндському уряді, має 52 роки і буде уже четвертим з черги директором Міжурядового комітету для справ міґрації з часу її заснування в 1951 році. Попередниками Гавемана були все американці. Завдання Комітету допомагати в переселенні надвишки европейського населення до інших країн.

ЗОВНІШНЯ МОНҐОЛІЯ І МАВРИТАНІЯ — ДВА НОВІ ЧЛЕНИ ОН

Об'єднані Нації. — Рада Безпеки Об'єднаних Націй рішила в минулу середу 25 ц. м. поручити Генеральній Асамблеї прийняття двох нових членів — Зовнішньої Монголії і Мавританії, як 102 і 103 членських держав. За прийняття Зовнішньої Монголії голосувало 9 держав з-посеред 11-х членів Ради Безпеки, ЗДА стримались, а Вільний Китай, який стоїть на принциповому становищі, що Зовнішня Монголія є інтеґральною частиною Китаю та що тепер Зовнішня Монголія не має атрибутів самостійної держави, бо є тільки совєтським сателітом, взагалі абсентувався. Раніш американська дипломатія переконала Вільний Китай, щоб він не зголошував формального вета проти прийняття Зовнішньої Монголії, бо тоді погіршаться шанси відкинення подібної петиції комуністичного Китаю. Тому, що Совєти пов'язали справи Зовнішньої Монголії і Мавританії, а 10 африканських країн, колишні французькі колонії, палко підтримували внесення Мавританії, то вони загрозили, що коли внаслідку становища Вільного Китаю в справі Зовнішньої Монголії Совєти пімстяться на Мавританії, то вони, ті 10 африканських країн, будуть — щоб покарати Вільний Китай — голосувати за прийняття до Об'єднаних Націй комуністичного Китаю. Тепер Вільний Китай, який впродовж кількох років блькував вступ Зовнішньої Монголії, взагалі свідомо абсентувався. Щодо Мавританії, то також 9 країн висловились „за", а „проти" голосувала Об'єднана Арабська Республіка для заманіфестування своєї солідарности з Марокко, яке вважає Мавританію частиною своєї території. Проте Об'єднана Арабська Республіка не має формального права „вета" і тому її негативний голос не має блькуючої сили.

Ця справа зліквідувала один довгий спір в Об'єднаних Націях. Вона буде ще предметом дебат на Генеральній Асамблеї, але коментатори вважають за річ певну, що Генеральна Асамблея затвердить рішення Ради Безпеки. Таким чином членство в Об'єднаних Націях дійде до числа 103.

Об'єднані Нації ратифікували умову про перемир'я в Катанзі

Об'єднані Нації. — Шеф місії ОН в Конґо, д-р Стур Ліннер, який прибув до централі ОН в Ню Йорку для звітування про теперішній стан справ в Конґо, заявив журналістам, що Об'єднані Нації ратифікували умову, що її 13 жовтня ц. р. зробили президент провінції Катанґи Мойсе Чомбе і Махмуд Хіярі від місії ОН про перемир'я і обмін полоненими, схопленими під час боїв, які відбувались в тій провінції від 13 до 18 вересня ц. р. Ратифікацію перевели під відсутність генерального секретаря ОН, шість членів так званого „Клюбу Конґа", високі урядовці Об'єднаних Націй. Ліннер заявив, що та умова не має ніякого політичного значення і що не відповідають правді плітки, наче б вона сприяла державній самостійності Катанґи. Ліннер твердив теж, наче б центральний уряд Конґа рішив не противитися такій ратифікації, дармащо прем'єр того уряду, Жозеф Ілео, недавно твердив щось інше.

Чу Ен-лая вітали в Пейпінґу, як „переможця" з московського з'їзду

Пейпінґ. — Назустріч комуно - китайському прем'єрові Чу Ен-лайові, який передчасно покинув московський комуністичний з'їзд, вийшли на летовище найвищі „достойники" комуністичного Китаю з Мао Тсе - тунґом, партійним лідером, і „президентом" Лію Шао - чі у проводі. Таке урочисте привітання Чу Ен-лая вважають коментатори за політичну демонстрацію проти Хрущова, бо за маніфестацію солідарности з Чу Ен-лаєм, що виступив на 22-му большевицькому конґресі в Москві в обороні Альбанії проти одностороннього і одноособового вирішування Хрущовим, хто є правильним ленінієтом а хто ухильником. Те маніфестаційне приймання комуно-китайського прем'єра в Пейпінґу вважається за заповідь, що між Пейпінґом і Москвою буде продовжуватись „ідеологічний спір" та що китайські комуністи не є схильні піддатися під диктат Хрущова, без уваги на теперішнє господарське становище комуністичного Китаю.

Продані Польщі або Юґославії товари можуть опинитися в СССР

Вашинґтон — Представник державного департаменту Філіп Г. Трізайс, зізнаючи в Сенатській підкомісії, заявив, що ніхто не може знати, чи американські товари, продані Польщі, Юґославії або іншій комуністичній країні, не можуть бути перепродані до СССР. І тому завжди існує риск, коли продається товари поза залізну країну. Правда, американські амбасадори в комуністичних і інших державах мають запевнення від місцевих урядів, що вони не перепродуватимуть американ. товарів до СССР. Представник державного департаменту заявив, що американська фірма може дістати дозвіл навіть на вивіз так званих стратеґічних матеріялів, коли зможе довести, що ті товари може продати за залізну куртину якась інша країна. Представник департаменту торгівлі заявив, що загострено видавання дозволів на вивіз товарів до комуністичного бльоку після берлінської кризи. Але існує можливість, що філії американських компаній за кордоном можуть продавати СССР ті товари, яких не вільно продавати в ЗДА.

У СВІТІ

● **На Мадярщині** безслідно проминають у цьому тижні 5-ті роковини протикомуністичної революції, яка спершу була тріюмфом та акінчилась 4 листопада катастрофою патріотів-революціонерів. Закордонні кореспонденти стверджують, що у відбудованому Будапешті з його прегарними вулицями і крамницями, повними товару, не видно вже слідів революції. Мадярську революцію здавили 200.000 совєтського війська і 5.000 важких танків.

● **З Західньої Німеччини** перевезено до Нормандії у Франції 250 американських вояків, що будуть помічні в накрученні американського фільму „Найдовший день" про історію Нормандського висаду в 1944 році. Спершу обіцяно для цієї цілі 700 вояків, але те число зменшено з уваги на критичні голоси преси. Транспорт вояків відбувся на кошт фільмової компанії.

● **Камбоджа** зірвала дипломатичні взаємини з сусіднім Сіямом після того, як сіямський прем'єр Саріт Танарат закинув Камбоджі, що вона хоче стати дл комуністів випадною брамою для завоювання Півдня Азії. Сіям у відплату щільно замкнув кордон від Камбоджі. Північно - вєтнамські комуністи дійсно раз-у-раз переходили через територію Камбоджі в своїх напастях на Ляос і Південний В'єтнам.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates:: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J

Обурення світу

Увесь світ обурився проти Москви за її атомові експерименти. Вибухи совєтських бомб загрожують таким затрусненням атмосфери, дощових опадів, збіжжя й паші для худоби, яке може позначитись на здоров'ї цілих поколінь, особливо тих народів, що сусідують з підарктичним обширом, де відбуваються ці досліди. Це обурення поширилося на всі, крім комуністичних, країни світу щойно з поступом совєтських експериментів, бо — як відомо — з самого початку, тобто від 1-го вересня ц. р. Беоґрадська конференція „невтральних" лідерів навіть не вважала за відповідне затаврувати цю подію. І так само Об'єднані Нації поставились пасивно. Одні з тих „невтральних" не хотіли наразитись на гнів Хрущова, другі з патологічною впертістю ставлять знак рівности між ЗДА й СССР, а треті гадали, що народи тих країн на півдні Европи, в Азії й Африці не мають потреби хвилюватись, бо радіяційні опади й так їх не досягнуть. Але ситуація змінилась з детонуванням супербомби силою 30-50 мегатонів у минулий понеділок. Бо не тільки загроза радіяції у зв'язку з цим останнім вибухом надзвичайно збільшилась, але й проявились моменти, які навіть радіяцію відсунули на задній плян.

На перший плян висунулись дві справи: хоч і раніше було ясно, що большевики розпочали цю серію вибухів з політичних, а не військових міркувань, задля застрашення західнього світу у зв'язку з Берлінською кризою, — щойно вибух понеділкової супербомби унагляднив цю правду. Люди в широкому світі обурилися ще й тому, що вони переконалися в повному легковаженні Москвою світової опінії. Кремлівські прєзодирі звикли не рахуватися з думкою власних громадян, які в очах большевицької верхівки є безіменною масою, що мусить сприймати всі брехні пропаґанди за правду та сліпо виконувати накази; тому підсовєтські та сателітні народи не вичитали з преси і не почули з радіо ані словечка про переведені большевиками 22 атомові вибухи і знають про них хіба із закордонних авдицій. Отож московські диктатори так само нехтують закордонною опінією, коли вона суперечить їхнім політичним цілям. Не взяли вони під увагу й настроїв у світі в зв'язку з ядровими експериментами, а згадана вище реакція Беоґрадської конференції ніби потвердила кремлівську тезу про примат фізичної сили і про безхребетність невтралістів і поплентачів.

А втім, понеділковим вибухом супербомби большевики перетягли струну. Витрачаючи велетенські гроші на закордонну пропаґанду задля творення публічної опінії і водночас нехтуючи цією опінією, большевики в даному випадку знівечили морально-політичний капітал, здобутий роками впертої праці. Коли ще недавно старенький Бертранд Рассел компромітував себе заявами, „краще бути червоним, як мертвим" й „краще совєтська окупація в Англії, як велика руїна", — то тепер усі англійські й закордонні газети вмістили саркастичну завваґу Рассела після його відвідин совєтської амбасади в Лондоні, де складав він заяву протесту: „Я міг стравити кав'яр, вино, горішки і чай, але не міг стравити заяв про совєтську невинність". Ганський Кваме Нкрумах і ґвінейський Секу Туре йдуть рука-в-руку з юґославським „невтральним" Тітом у підтримуванні совєтської закордонної політики, але й вони напевно зацукаються, почувши обурену заяву індійського Неру, що совєтські вибухи „не тільки забруднюють атмосферу, але й опоганюють людські серця і душі".

Публічна опінія, уживаючи большевицького означення, „не має гармат". Але вона впливає на політику в тих державах, які гармати мають. Новий британський амбасадор у ЗДА, Девід Ормсбі Гор, щойно висівши з корабля, сказав, що совєтські атомові вибухи „скріплять народи у відпорності на совєтські примани". У диктаторських системах всі справи вирішує диктатор. А всі диктатори в історії світу перетягали струну. І перетягнена большевиками струна колись тріснє.

Вибори — 7 листопада

Не зважаючи на важливі міжнародні події, що заполонюють увагу американської публічної опінії, як і на те, що цього року мають бути обрані тільки губернатори та посадники деяких стейтів та міст ЗДА, вибори, які відбудуться у вівторок 7-го листопада ц. р., викликають широке зацікавлення американського громадянства і водночас із цим пожвавлення громадської і політичної активности обидвох партій. Вислід цих виборів, хоч і льокального маштабу, може мати вирішальний вплив не тільки на стейтову чи комунальну політику, але й у великій мірі на розвиток напрямних внутрішньої та зовнішньої політики ЗДА, на перебіг та результати президентських виборів у 1964-му році. Усе це спонукує провідних діячів брати активну участь в цьогорічній виборчій кампанії.

Про велику вагу, що її зв'язують з цьогорічними виборами провідні республіканські кола, може свідчити також особиста участь у поточній виборчій кампанії колишнього президента ЗДА, одного з найбільш авторитетних і репрезентативних діячів З'єдинених Держав Америки, Двайта Д. Айзенгавера. Керуючись аспектами майбутньої участи Республіканської партії в керуванні державним життям, Двайт Д. Айзенгавер вирішив покласти ввесь свій авторитет і вплив на терези місцевих виборів, зокрема виборів губернатора в стейті Ню Джерзі і виборів посадника в метрополії світу Ню Йорку.

Свідомий, що вислід виборів у Ню Джерзі і в Ню Йорку матиме видатний вплив на вислід президентських виборів у 1964-му році, Айзенгавер узяв особисто участь у кампанії за вибір свого колишнього секретаря праці Джеймса П. Мічелла на губернатора стейту Ню Джерзі і 24-го жовтня ц. р. виступив у Ню Йорку на двох зібраннях, підтримуючи видатно Луїса Дж. Лефковіца, республіканського кандидата на посадника міста Ню Йорку. Велику увагу приділяють цьогорічній виборчій кампанії також демократичні кола, знаючи, що їхня поразка в Ню Джерзі і в Ню Йорку може бути початком евентуальної поразки й у листопаді 1964-го року.

Пильну увагу американського громадянства привертають цьогорічні вибори ще й тому, що з приходом нових людей до влади в місті Ню Йорк і в стейті Ню Джерзі зв'язані у великій мірі напрямні загальної політики ЗДА, особливо в ділянці шкільній і передусім в питаннях протилетунської та протиатомової оборони. Розвиток заходів у цих ділянках неминуче матиме вплив на вирішення зв'язаних з ними проблем також у федеральному маштабі. Як далеко пов'язані ці місцеві вибори навіть з міжнародною ситуацією, можуть свідчити критичні голоси з приводу виступу теперішнього демократичного посадника Ню Йорку Роберта Ваґнера, який в той день, коли большевики детонували свою найбільшу досі атомову бомбу, заявився проти потреби будувати протиатомові і протирадіяційні сховища в очолюваному ним велетенському місті.

На жаль, треба ствердити, що політична передвиборча активізація не охопила у відповідній мірі української спільноти, передусім нової української іміґрації, яка нараховує вже десятки тисяч американських громадян і може брати діяльну участь в політичному житті обох партій, у ведених ними виборчих кампаніях і навіть впливати у своїх місцевостях на такий чи інший вислід виборів, зокрема вибір українських кандидатів до місцевих самоуправ. Посилення української участи в цьогорічних виборах тим важливіше, що при відповідній активізації українська іміґрація у ЗДА мала б можливість починати акцію за введення її представників до Конґресу ЗДА.

ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО МАСОВИХ МАСАКР В УКРАЇНІ І В БІЛОРУСІ

У зв'язку з широко розгорненою на 22-му з'їзді КПСС кампанією проти т. зв. антипартійної групи, в склад якої зараховано тепер, крім Маленкова, Каґановіча, Молотова, Булґаніна, Первухіна, Сабурова і Шепілова, ще маршала Клима Ворошилова, донедавнього президента СССР, починають виходити на яву деякі сторінки совєтського терору куди страхітливіші і конкретніші, як усе те, про що говорив Хрущов у своїй промові про злочини Сталіна на 20-му з'їзді КПСС в лютому 1956-го року.

Особливо ревеляційні з того погляду виступи хрущовських намісників і сатрапів в Україні і в Білорусі — перших секретарів КПУ і КПБ М. Подгорного та К. Мазурова, що відбулися в третьому дні московського з'їзду, 19 жовтня ц. р. Обидва вони, виконуючи доручення Хрущова, розгромлювали „антипартійну групу", добиваючи зокрема Каґановіча і Маленкова за їхні злочини в Україні і в Білорусі.

Підлабузнюючися безупинну Хрущову і покаджуючи йому за „гостру критику", і за „цінні поради", і за „постійну увагу й турботу про добро і щастя трудящих України", Подгорний намагався особливо ж прославити кремлівського самодержця за його боротьбу з культом особи Сталіна, за його розгром „антипартійної групи" і за розкриття Хрущовим злочинної діяльности Лазаря Каґановіча, колишнього двократного першого секретаря ЦК компартії України.

Висловивши свою радість з приводу засудження Центральним Комітетом КПСС „мерзенних банкрутів і політиканів" і ствердивши, що й вони несуть крім Сталіна „особисту відповідальність за численні масові репресії супроти партійних, совєтських, господарських, військових і комсомольських кадрів", Подгорний виступив з розповіддю про „провокаційну діяльність Каґановіча в Україні". Ставши в 1947 році секретарем ЦК КП України — казав Подгорний — Каґановіч „оточив себе зграєю безпринципних людей, підлабузників, винищував віддані партії кадри, переслідував і тероризував керівних працівників республіки. Як справжній садист, Каґановіч мав задоволення в знущанні над активістами, над інтеліґенцією, принижував їх людську гідність, погрожував арештами і тюрмою. Це не випадково ще до сьогодні совєтські і творчі працівники називають період перебування Каґановіча в Україні „чорними днями" для совєтської України".

„Каґановіч роздмухував — жалівся далі Подгорний — культ особи Сталіна, підлабузнювався йому, використовував його слабі сторони для своїх кар'єристських цілей і створював одночасно культ своєї особи, уявляючи себе „вождем" українського народу. З тією метою друкувалися по газетах статті з возхвалюванням його діяльности в Україні в 30-их роках, хоч відомо, що і тоді за серйозні помилки він був відкликаний з України. Справа доходила до того, що він вимагав, наприклад, від мистців, щоб вони домальовували і його портрет в уже намальовані картини з приводу визволення України від німецьких окупантів, хоч до тих подій він не мав ніякого відношення".

„Рахуючи себе непомильним — вів далі Подгорний — Каґановіч за своїм власним поглядом, оминаючи ЦК, вирішував найважливіші питання життя республіки, при чому дуже часто неправильно. Будучи великим майстром інтриґ і провокацій, без будь-яких підстав, він обвинувачував у націоналізмі провідних письменників республіки, як теж керівних працівників партії. З доручення Каґановіча появилися в пресі погромницькі статті проти багатьох відданих партії і народові письменників. Але й це не задовольнило Каґановіча. Він почав добиватися скликання Пленуму ЦК з програмою „Боротьба проти націоналізму, як головної загрози в КП(б)У", хоч насправді про таку небезпеку не було й натяку..."

Від усієї цієї „крамоли" врятував — за словами Подгорного — українських комуністів й український народ „стійкий ленінець" Нікіта Сергієвич Хрущов, який на довгі роки очолив ЦК компартії України і який, нібито, повів завзяту боротьбу проти Каґановіча, зриваючи „усякими засобами його провокації". Як приклад цієї активної боротьби і допомоги Хрущова Подгорний назвав те, що теперішні учасники 22-го з'їзду КПСС Максим Рильський та інші діячі української літератури свою участь в цьому з'їзді, а значить і своє життя, завдячують Хрущову...

Наприкінці своєї розправи з Каґановічем, Подгорний договорився до того, що Каґановіч у своїх репресіях проти українських комуністів не тільки хотів скомпромітувати і знищити керівні кадри компартії України, але в першій мірі намагався „скомпромітувати товариша Н. С. Хрущова". Привівши в дальшому виявлені нібито після пленуму ЦК в червні 1957 року „нові факти... грубих порушень Каґановічем революційної законности", зокрема його безпідставні репресії у відношенні до „чесних і відданих партії і совєтській владі робітників", Подгорний закінчив свій виступ вимогою виключення Каґановіча із числа членів КПСС.

Ще з жахливішою картиною масових масакр виступив перший секретар ЦК комуністичної партії Білоруси К. Мазуров, якому доручено з черги „добити" Маленкова.

Похваливши Хрущова і його боротьбу „за чистоту марксистсько - ленінської лінії" і за розкриття „злочинних дій" антипартійної групи, Мазуров пригадав, що на „червневому пленумі ЦК КПСС в 1957 році були виявлені матеріяли, які свідчили про те, що Молотов, Каґановіч і Маленков особисто винуваті в масовому винищуванні партійних кадрів і в брутальних порушеннях совєтської законности" та що вони всі каялися тоді „визнавши свою посередню вину в злочинах, заподіяних Єжовим, Берією і їх підручними".

Але ж, — почав свої ревеляції Мазуров, — „тоді ще не все було відомо членам ЦК. Вже після розгрому антипартійної групи комуністи помогли Центральному Комітетові розкрити до кінця організаторів антипартійної групи, зокрема Маленкова..."

(Закінчення на стор. 3-ій)

О. Зінкевич

ЯКЩО МИ ЗУСТРІЧАЄМО ПІДСОВЄТСЬКІ ДЕЛЕҐАЦІЇ...

Усе частіше приїжджають на Захід прерізні делеґації з СССР. Між ними студенти, науковці, спеціялісти, а то й звичайні туристи. Часто ці делеґації беруть участь в різних міжнародних конґресах, в яких беруть участь також українські еміґранти, вже як громадяни даних держав. У таких випадках ми маємо нагоду зустрічатися із людьми з „іншого світу", говорити з ними, дискутувати. Після цього появляються в нашій еміґраційній пресі статті з описами розмов і вражень. За дуже малими вийнятками ці статті ми читаємо з неприємним почуттям. В усіх них помітне одне й те саме: очікуємо від тих людей протисовєтських деклярацій, осудження режиму, патріотичних фраз про „неньку Україну", чогось, що в людини, яка хоч трохи знає підсовєтську дійсність, прямо в голові не може вміститись! Ми часто вимагаємо від тих людей неможливого: хочемо, щоб вони говорили перфектною українською мовою (коли вони українці), тоді як самі дуже часто її калічимо, щоб вони деклярували свою українську національність, а одночасно ховаємо свою за громадянську приналежність до інших держав. А найчастіше ми самі не знаємо, що від тих людей хочемо, що думаємо від них „витягнути" і про що їм розказати. Все це кінчається тим, що ми починаємо лаятись, називати навіть своїх земляків, які живуть у нужденній дійсності на рідних землях, — „большевиками", „москалями", „енкаведистами", „комуністами". Уявімо собі на хвилину, що ми були б у їхньому положенні: і нам би так говорили, нас би так прозивали, тільки за те, що ми не могли б сказати про все те, чим душа наболіла, тільки тому, що в нас залишились там рідні, зі страху перед їхнім і нашим власним майбутнім.

Тому, якщо в когось із нас ментальність така вже скривлена, краще не встрявати в розмови, не йти на зустрічі, а жити в своєму окремому, замкненому світі.

* *

Пишу про це, бо недавно довелось мені бути один день співпровідником по Вашинґтоні і перекладачем для делеґації СССР на 20-ий Міжнародний Конґрес Навіґації.

Делеґація складалась з десятьох осіб: шістьох справжніх делеґатів, між ними голова делеґації, заступник міністра торговельної навіґації СССР, українець Пантелеймон Черевко, та професор університету, директор дослідного інституту в Москві, і високопоставлені особи. Решта — це два „ангели хоронителі" з Москви і два з совєтської амбасади у Вашинґтоні.

Під час нашої поїздки по Вашинґтону і околицях (відвідини Капітолю, посілости Дж. Вашинґтона, Військової Академії у форті Бельвуар, могили незнаного вояка в Александрії і т. д.) групу постійно супроводили член американської делеґації на Конґрес, український інженер з Филаделфії, і я. Час від часу до нас підходив інший член американської делеґації з гарним українським прізвищем, який на кожному кроці підкреслював, що він — американський поляк, хоч насправді є українець і навіть активний в українському житті в своїй місцевості. Ця незрозуміла поведінка нашого земляка мене обурила від самого початку, бо ж бути делеґатом на світовий конґрес, а ще до того українцеві — це не така проста справа. Хоч я не був делеґатом, але скільки це приходилось мені зустрічати чужинців, які брали участь в турі по Вашинґтону і околицях, завжди я зустрічався я із запитом: а хто ви? Запитували про це і американський генерал, і делеґат з Конґо, і мільйонер з Болівії, і гіндус, і француз і багато інших. Всім треба було розказувати про Україну.

* *

Моє знайомство з підсовєтськими делеґатами відбулось в дуже несприятливих обставинах. Я з ними запізнався в автобусі, зразу після виїзду з Балтімору. Після перших же слів, з ким би я не починав розмови, мені ставили питання:

— Скільки тобі платить американська розвідка за те, що ти сьогодні з нами?

Один із них пішов ще далі і, коли ми були сам-на-сам, заявив:

— Слухай, я знаю, що твоє завдання не легке, тобі також треба жити. Але, повір, я залишитись не можу, бо в мене там жінка і діти.

Ще інший сказав:

— Ми знаємо, що американцям не виходить справа з пальним в їхніх ракетах. Наші ребята казали, що розвідка вислала тебе, як хеміка, розвідати, чи не привезли ми щось з собою...

Таких слів у перших розмовах довелося вислухати мені немало. Коли я старався все це заперечити, доказувати, що в жадній розвідці не працюю, що мені взагалі не залежить на тому, щоб вони тут лишались, вони лише підсміхалися, мовляв, „мусиш так говорити".

В дальших розмовах вони таких дразливих справ старались не порушувати, хоч дехто таки повертав до них:

— Чи ти чув про Клочка, який недавно залишився в Канаді? — запитав мене один з них. — Йому візу дали лише на один рік, а потім викинуть, і він мусітиме повертатись до Совєтського Союзу... А про нашого летуна Піроґова чув? — Коли я дав підтверджуючу відповідь, мій співрозмовник продовжував: — Він перейшов до американців і привіз з собою наш літак. Спочатку його возили по Америці, жив прекрасно, а потім, коли його використали, заставили мити посуд в ресторані. Ну, звичайно, він не витримав і повернувся... З кожним так буде!

Ми багато дискутували про такі й подібні справи, але я нікому з них навіть не натякнув на те, щоб тут залишався, мені цікавіше з ними було говорити про літературу, мистецтво. Ми довго дискутували про Пастернака і його роман „Доктор Живаго". На моє здивування, ніхто з них не чув, що він помер. Вони всі знали, що Єсенін, Маяковський і Фадєєв покінчили самогубством, але ніхто з них не чув про самогубство Кравчанка, білоруського письменника, у Франції.

Директор Дослідного Навіґаційного Інституту в Москві зі здивуванням сприйняв моє неґативне ставлення до модерного мистецтва. — Ви живете на Заході, — говорив він, — і не розумієте цього мистецтва? Воно і в нас починає набирати популярности, може не такої, як у вас, але з нас є багато молодих мистців, які створили прекрасні зразки абстрактного мистецтва.

* *

Дуже складною була в нас дискусія на політичні теми. Про події в Берліні мої співбесідники знали лише те, що пише „Правда". Нічого про загороди з колючих дротів не чули. Знали про експльозії совєтських атомових бомб, але ніхто з них цих спроб не схвалював. В цьому пункті ми знаходили спільну мову.

Не було в нас сварки, а була речева дискусія. Вони зрозуміли, що я не сприймаю їх, як представників пануючого режиму, і того не заперечували. Тому нам легше було дискутувати. А коли взяти до уваги, що разом провели ми дванадцять годин, то можна зрозуміти, що за цей час ми таки багато дечого переговорили.

З цікавістю вони сприймали відомості про поведінку Хрущова за кордоном, зокрема в Об'єднаних Націях. Але цьому не дивувались. Дехто з них напевно мав змогу довідатись про ще гірші його сторони.

Вибираючись на цю поїздку, я з поспіхом перечитав проєкт нової програми Комуністичної партії. І це мені дуже пригодилось, бо кілька разів мене запитували:

— А чи ви читали новий проєкт?

Річ ясна, що читав. І що з того? Проєкти нічого не дають, коли дійсність виявляється цілком іншою. В тому й суть справи: життя до основ заперечує комуністичні теорії.

* *

На обіді у Військовій Академії біля мене сидів совєтський спеціяліст морських справ, а навпроти американець, напевно не менш компетентний у тих справах, як пізніше виявила його візитівка. Совєтський вчений попросив мене:

— Скажи йому, що я хочу з ним познайомитись.

Незабаром виявилось, що американець працює на дуже високому становищі. На всі питання совєтського вченого він давав вичерпні відповіді: де відбуваються секретні досліди, який вони мають ха-

(Закінчення на стор. 4-ій)

НА СПІРНІ ТЕМИ

Віддаймо кесареві...

Це не репортаж із змагань. Це щось більше. Бо так цієї суботи і неділі, як і ряд минулих і будучих, наші Тризуби з Филаделфії і Торонта, України з Торонта і Монтреалу, Леви, Крила, УСК-и, Рочестер, Чорноморська Січ, Дітройт, Довбуш і т. д. змагались і змагатимуться із якимсь противником. Кожного разу іншим. Крім першої дружини, виступають зчаста резерва, юніори, учні і новаки. Або як це було в УСК-у, аж сім різних дружин!

Тим часом публіка, сірий глядач, бачить на площі Ногу, Носа, Стахровського, Паука та інших змагунів. Вони грають, їх люди бачать, преса коментує. З різних турнірів чи змагань вони одержують нагороди, відзначення чи медалі. А в тіні їхньої слави залишаються ті сірі, безіменні мурашки, що про них і їхню працю заледви чи хтось згадає. А якщо і так, то добрі діла звичайно забуваються.

А клюб чи спортове товариство це не тільки дружина з грища. Це голова, секретар, скарбник (звідки гроші взяти?), господар (клопіт з виряддом), опікуни різних ланок, тренер і так далі. Всі вони віддають безкорисно свій час і багато доброї волі на вівтар українського спорту, чи його пропаґанди у ЗДА і Канаді. А за це дістається їм в заплату нераз і слова невдяки. Так, наприклад, пригадуємо собі, що про п. Медуху, менеджера футболу Тризуба, говорили, що він поняття не має в цьому спорті. Нехай так, але чому тоді Тризуб здобув мистецтво ЗДА? І це стосується може в тій самій мірі до ланкових України - Монтреал, що здобула мистецтво Канади, ланкових юніорів УСК-у — мистецтво ЗДА, юніорів Тризуба — мистецтво дистрикту Филаделфії та всіх інших, що того мистецтва може і не здобули.

А тому, панове глядачі та спортовці, раз на зміну вдармо на браво всім тим бувшим, теперішнім і будучим головам, секретарям, скарбникам, господарям і ланковим, що фактично крутять карузелю спорту. Без них не було б того всього, що ми вже маємо і що осягнули. Тому ще раз, замість медалів і дипломів, даймо скромне, але зовсім заслужене признання всім тим безіменним плуґаторам українського спорту на еміґрації. А ці рядки нехай стануть для них милою згадкою та заохотою до дальшої праці.

Ф. Лукіянович

О. Гайський

ЕВОЛЮЦІЯ Й РЕВОЛЮЦІЯ

(Репортаж з тенісових і плавацьких змагань на „Союзівці")

(5)

Серед олдбоїв д-р Соколовський („Леви" — Шикаґо) й надалі зберіг за собою ролю „щуки в карасиному ставку". Д-ра Гука взяв у прохідному темпі, фіналіст К. Бень (КЛК Ню Йорк) дав чемпіонові дещо більший „джаб", ніж у минулому році, але цього всього замало. Нема ради: Соколовський грає теніс більшого калібру.

Сміливе порівняння

В півфіналах чемпіон Король традиційно переміг свого бувшого клюбного товариша М. Миколенка („Черник" Дітройт) 8:6, 6:1, а в другій парі теж традиційно стрінулися В. Герлинський (КЛК) з Боробкевичем („Черник"). В цій найкращій грі турніру (фіналу я не бачив) на думку й під перо пхалося порівняння з нещодавнім матчем Америки - Мехіко... Очевидно, справу треба брати тільки з оптичної сторони. Не дивлячися на всю красу гри „тут" — „там" м'ячі (це треба на власній шкірі відчути!) були напевно тверді й швидші. І найголовніше: „там" була вбивча серва й „нокавт" при сітці — тут, з уваги на нервове перенапруження, цих основних заложень модерного тенісу майже не було. Додайте тепер ще таку ж порцію нервового обвантаження на великих міждержавних змаганнях — і побачите, де стоїть наш теніс. Тішимося фактом, що він, по-перше, не стоїть, тільки поступає вперед, а по-друге, що він ступає по правильному шляху.

Змагання заслужено виграв Герлинський. Минулого року, проти цього самого партнера, Герлинський нервувався, спішився, до певної міри грав за себе й партнера. Тепер він усі ці слабощі залишив удома, чи відступив партнерові. Боробкевич програв, хоч насправді був у кращій формі, ніж попереднього року. Спортово - технічна й нервово -духова машина Герлинського справніша — це й рішило. Для Воробкевича ніяка причина до розпачань: він молодий, перед ним майбутнє. Треба тільки додати до „драйву" динаміку і зберегти при сітці спокій.

В закінчення — революція!

Драматичний хід тенісових змагань мав найбільші дві несподіванки, зарезервовані на фінали чоловіків і жінок. Ледве чи на якійсь іншій чемпіонській голові так певно сиділи корони, як на головах торонтонки Ірини Стецик і Юрія Короля („вічного"), що в міжчасі переїхав з Дітройту до стейту Вашинґтон і став членом КЛК Ню Йорк. І знов же заявляємо (без будь-якої злорадости супроти здетронізованих): може й добре для нашого тенісу, що так сталося. Для тих, що програли, корона, якщо і впала з голови, то не конче на довше, як на один рік. Переможцям це буде заплата за працю й віру в свої сили на майбутнє. А наш теніс на „зміні варти" тільки скористає. Бо і ті і ті тепер мусять подвійно працювати, щоб утрачене відзискати, чи здобуте вдержати.

В жіночому фіналі (чисто торонтонської марки, читай; „Львів" - Торонто) Люся Друневич, після перемоги над солідною клюбною товаришкою Мірецькою і Марією Душник („Союзівка") стрінулася з чемпіонкою Стецик і несподівано виграла в двох сетах (6:3, 6:4). Можливо дотеперішня чемпіонка більше терпіла від зовнішньої температури, ніж легковагова Друневич — на всякий раз перемога Друневич була заслужена. Вона спокійно ріпостувала „драйви" суперниці й зараз же переходила до атаки. Якщо в жіночому тенісі дозволене боксерське порівняння, то ось вам образ гри нової чемпіонки: довгий „бекгенд" (боксерський „простий") держить суперницю на дистансі й підготовляє атаку, а короткий поперечний „форгенд-крос" (боксерський „гак") винищує...

Чоловічого фіналу автор цих слів не бачив, бо в той час трясся вже в авті в напрямку Огайо. Ми, залога авта, уявляли собі його менш-більш так, як минулорічний фінал: майстер Король має дві основні зброї модерного тенісу, про які була мова (серва, сітка), Герлинський не має — а тому, разом зі своєю героїкою у грі, челенджер „умре в красі".

Тим часом вийшло не так: Король (кажуть, мало грав цього року) цієї зброї не мав. Герлинський легко грав його серву. Коли додати Королеві помилки в грі при сітці, стане ясно, чому Герлинський виграв. Очевидно, це ні трохи не вменшує успіху цього амбітного, симпатичного, змагуна. Змахати на 34-ому році життя за три дні такі машини, як Децик, Смаль, Воробкевич і Король — хто хоче може попробувати втяти й собі таку штуку! Ні, ні, тут справа зі спортовим духом найвищої марки, що робить честь імені Герлинському: Вікторові - переможцеві...

Залишаючи технікалії імпрези на пізніший час, хочу в закінчення сказати ще одне слово про перемоги й переможців. Коли я вернувся вночі до хати, на столі застав лаховний „лавровий вінець", з написом від дітей: „Вітаємо Тата - переможця!" (мене, тобто!..). Очевидно, це мамина провокація. На дітях я ще матиму змогу помститися, бо вони грають уже в теніс, отже будуть ще й програвати. Але, що робити з їхньою мамою, яка на тенісову ракету й дивитися не хоче?

Їй (своїй дружині, тобто, не ракеті!) і всім тим, що мене за поразку натягають, я все ж маю що показати: по-перше, я привіз собі диплом зі „Союзівки" за минулорічне третє місце, а, по-друге, я знову три дні жив і — хай тільки серцем! — зростав з нашим тенісом. Це перемога (над буденним веґетуванням), яка сторицею оплачує всі труди й видатки тенісового „союзівкування".

ДОПОМОЖІТЬ ВДЕРЖАТИ І РОЗБУДУВАТИ ДЛЯ НАШОЇ ДІТВОРИ РІДНУ „ВЕСЕЛКУ"! ПОШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ПОЖЕРТВУ НА ФОНД „СВОБОДИ"!

ЗВЕРНЕННЯ УККА

Український Конгресовий Комітет Америки звертається до всіх своїх Відділів, до всіх українських американських організацій, членів УККА і до всіх українців Америки, що зараховують себе до української національної незалежницької спільноти у ЗДА, у таких справах:

1) Від весни цього 1961 р. большевики заливають усі українські середовища в Америці фільмами спершу київської продукції в українській мові, а останньо й фільмами московської продукції у московській мові. Ці фільми виконують завдання пропаґандивного порядку у процесі поширювання комунізму або розбуджування симпатій до нього.

2) Щоб створити відповідний психологічний ґрунт для цієї пропаґанди, большевики демонструють і поширюють грамофонові пластинки з українськими піснями або з препарованою на пісенній народній творчості музикою. Це має на меті викликання туги, а навіть ностальгії за рідним краєм серед української еміґрації.

3) Відоме від якогось часу київське „Товариство культурних зв'язків з українцями за кордоном", що є державною комуністичною установою, бо в СССР нема взагалі ніяких приватних організацій, висилає при допомозі „Комитета за возвращение на родину" у східньому Берліні через пошту західнього Берліну або поштові уряди з Мюнхену, Штутґарту та в інших місцевостях Федер. Німецької Республіки на всякі можливі адреси свій орган „Вісті з України". У цих „Вістях" большевики намагаються розкласти українську іміґрацію в Америці з допомогою оплюгавлювання всіх іміґрантських українських діячів та обтяжування їх усякими хитро придуманими клеветами про їх нібито кримінальне минуле.

4) Московський „Комитет за возвращение на родину" розсилає на ті самі адреси свій орган „Голос родины" з такими самими намірами і тенденціями, бо і в ньому немало „ревеляцій" про численних діячів української еміґрації й іміґрації в країнах її поселення.

5) Обидва осередки прокомуністичної пропаґанди висилають від часу до часу на різні старі й нові адреси окремі брошури, в яких ганьбиться й оплюгавлюється все українське національне минуле, при чому учасників усіх українських визвольних змагань плямується приписуваними їм „бандитизмом" та „хуліганством".

З уваги на все сказане Український Конгресовий Комітет Америки звертається до всіх вгорі названих українських американських організацій та громадян із закликом відсилати всю цю отримувану поштою „літературу" до генерального американського поштмайстра з домаганням, щоб припинити доставу названих видань на подану заінтересованим адресу, як для нього небажаних.

Імпортовані в порядку т. зв. культурної виміни комуністичні фільми та получені з їх висвітлюванням інші пропаґандивні заходи, найкраще солідарно іґнорувати.

Екзекутива Українського Конґресового Комітету Америки

ПРИЗНАЮТЬСЯ ДО МАСОВИХ МАСАКР В УКРАЇНІ І В БІЛОРУСІ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

„Особливо ж тяжкі і трагічні були плоди діяльности тієї людини в білоруській партійній організації — таврував Маленкова Мазуров. — Як відомо, в 1935 - 36 роках в партії відбулася перевірка і виміна партійних документів. Маленков, працюючи в той час в апараті ЦК, використав цю кампанію для винищення чесних комуністів і разом з Єжовим створив версію про існування в Білорусі поширеного антисовєтського підпілля, що його очолювали нібито партійні і державні керівники республіки. На підставі тієї версії в компартії Білоруси під час виміни партійних документів була виключена з партії половина всього складу партійної організації. Коли предсідник Совнаркому республіки Голоґід поставив на пленумі ЦК компартії Білоруси під сумнів висліди перевірки і виміни партійних документів, тоді Маленков виїхав в Білорусь і вчинив там розгром керівних кадрів республіки. У висліді діяльности Маленкова під час його перебування в Білорусі, майже увесь керівний склад республіки, в цьому числі секретарі ЦК, предсідник Совнаркому, народні комісари, численні керівники місцевих партійних і державних органів і представники творчої інтеліґенції були виключені з партії і багато з них ув'язнені. Всі ті, в нічому не винуваті, люди сьогодні реґабілітовані, при чому багато з них посмертно . . ."

Виступ Мазурова слідував безпосередньо після виступу Подгорного. З того погляду важливо підкреслити, що Подгорний, таврyючи наслідки культу особи Сталіна, не згадав ні словом того періоду в Україні, що про нього згадував Мазуров, значить періоду т. зв. єжовщини. У тому періоді, тобто в роках 1937-1938 була винищена ще в більше масовому розмірі, як у Білорусі, партійна верхівка і творча інтеліґенція також і в Україні, яка ще й досі не може вилікуватися із зазнаних тоді людських втрат.

Промовчав добу єжовщини і всі „злочини вчинені тоді в Україні Єжовим, Берією і його підручними" Подгорний з дуже зрозумілих причин. Кожна згадка про ті прокляті в історії України роки була б обвинуваченням не кому іншому, а тільки Хрущову. Це ж Нікіту Сергієвича Хрущова послав в 1937 році Сталін в Україну для ліквідації українського підпільного руху, очолюваного нібито партійними і державними керівниками Української ССР. І Хрущов разом з Єжовим і потім із Серовим доручене йому завдання виконав основно, знищуючи не тільки майже увесь склад уряду УССР і центрального комітету компартії України, але й десятки тисяч української інтеліґенції, науковців, письменників, мистців й інших культурних діячів, як теж сотки тисяч членів місцевих партійних проводів і низових партійних кадрів.

Напрям цієї „діяльности", проведеної з доручення „батька" Сталіна разом із його „залізним наркомом" Єжовим, з'ясував Хрущов сам особисто під час XIV з'зду ЦК Комуністичної партії (більшовиків) України, що відбувся 13-18 липня 1938 року. „Зараз треба повести роботу так, щоб викорчувати всі рештки ворогів, де б вони не причаїлись... Наша справа — свята справа. І той, у кого здригнеться рука, хто зупиниться на півдорозі, у кого коліна затрясуться перед тим, щоб знищити десяток, сотню ворогів, той піддасть революцію небезпеці". Ці слова Хрущова закінчені окликом „Хай живе наш геніяльний вождь — великий Сталін" були не тільки виголошені, вони надруковані в органі КП(б)У „Більшовик України" ч. 7. за липень 1938 року.

Підсумки „ґіґантської роботи . . . по викритті і викорчуванні ворогів народу", проведеної під керівництвом Хрущова в Україні в 1937 - 1938 роках подані в редакційній статті згаданого журналу — „Більшовик України" в числі 6-му за червень 1938 року на сторінках 15 - 24 „Більшовики України за звітний період, особливо за останній час, під керівництвом товарища Хрущова, стверджується у цій статті, провели величезну роботу по здійсненню рішень ЦК ВКП(б) і вказівок товарища Сталіна по викриттю і розгрому замаскованих ворогів народу, в посиленні всіх сторін партійної роботи . . . За минулий (1937-ий! — Ред.) рік партія здобула величезну перемогу, розгромивши і знищивши гнізда троцько - бухарінські, буржуазно - націоналістичні банди . . . Прозорливість і мудрість вождя й учителя товарища Сталіна, блискуча діяльність славної радянської розвідки на чолі з сталінським наркомом тов. Єжовим . . . забезпечили розгром найбільш озвірілого загону німецько - польського фашизму".

Відповідальність Н. Хрущова за криваві масакри і народовбивство в Україні безсумнівна і засвідчена не тільки цитованими заявами його ж самого й офіційного органу ЦК КП(б)У, але й багатьома іншими джерельними даними. Спрямовуючи тепер „народний гнів" за репресії в Україні, Білорусі та в інших совєтських республіках на Каґановіча, Маленкова, Ворошілова й інших членів антипартійної групи, Хрущов хоче відвести увагу партії і совєтського населення від своїх власних кривавих злочинів, від власного вислуговування Сталіну. Але ж, треба думати, що вже недалекий той час, коли обернеться колесо фортуни і Хрущову його ж власні теперішні соратники пригадають усі його криваві і нелюдські злочини так, ак тепер пригадують їх „стійким сталінцям" Каґановічу і Маленкову.

● **Фльота** будує механічну черепаху, яка постійно буде плавати, постійно поринаючи і випливаючи на поверхню води, та збиратиме інформації, потрібні для підводних човнів. Ця механічна черепаха буде 12 стіп завдовжки. Між іншим, вона буде міряти температуру океа-

● **Західньо - берлінська** поліція дістала в цьому тижні новітні автомати й газові гранати. Її команда проголосила, що за кожне перекинення газових чи слізних гранат східньо - берлінською поліцією на західній бік, західня поліція відплачуватиметься тим самим.

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ „ВЕСЕЛКИ" ТА ЇЇ ВИДАНЬ

(Жовтневе число журналу)

Жовтень — місяць „бабиного літа" та пребагатої гами різнокольорового осіннього листя, це одночасно місяць друкованого слова й кампанії на пресовий фонд „Веселки".

У цьому пляні й побудоване жовтневе число журналу, а його осінні кольори (темнобронзовий і жовто-гарячий) та вступна ілюстрація П. Холодного (діти читають на тлі осінньої природи) поєднують ці компоненти в одну цілість, деталі якої доповнені новими тематичними циклами, розгорнені ширше в текстовій і графічно - ілюстрованій частині журналу.

Заохотою до лектури є написана віршованою прозою розмова книжок з дітьми п. н. „В гостину до книгарні" М. Маморського з ілюстрацією Юрія Козака, статтейка „Жовтень — місяць „Веселки" та її видань", рецензії на найновіші видання для дітей) „Слава не поляже" — історія козаччини, як 3-ій том Дитячої Енциклопедії Українознавства та І. Савицької „Три казочки"), оповістка ОПДЛ про останній реченець надсилання дітьми їх праць на Шевченківський конкурс юних авторів, що припадає на 30 листопада. Для малят, що тільки оглядають образки в книжках, або починають трішки читати, призначений незвичайно милий, з умілим підходом до дитячої психіки віршик Г. Чорнобицької „Не брудни книжки" з ілюстрацією Е. Козака.

Проблема дитячої книжки й школи є змістом початку восьмої казки „Громадки добродушки Дадка" А. Коломийця з ілюстраціями М. Бутовича. Цей розділ незвичайно актуальний у нашій видавничій дійсності в ділянці дитячої книжки.

А й Чап - Чалап зайнятий також будовою гарбузової школи, де діти навчалися б рідної мови, щоб змогти читати „Веселку" . . .

Зі святом книжки і навчанням рідної мови зійшовся й 150-літній ювілей з дня народження того, хто друкованим словом і гарячою любов'ю до рідної мови пробудив західню вітку українського народу до нового життя й багато уваги присвятив українським дітям, складаючи для них „Читанку" — о. Маркіяна Шашкевича. Йому відведені в „Веселці" дві повні сторінки — розповідь - життєпис з портретом Шашкевича й фотом „Маркіянового дуба" в Підлиссі, поезійкою М. Маморського „Подяка Маркіянові" зі світлиною хреста - пам'ятника Пробудникові Галичини та допис учениці школи св. Юра в Ню Йорку Христини Прокоп про святкування роковин Шашкевича. Допис прикрашений великою світлиною цієї шкільної імпрези.

Красназвчий цикл про українські міста присвячений західньому бастіонові України — княжому Перемишлеві над срібним Сяном. В цьому циклі поміщений вірш Р. Завадовича і пояснювальна статейка про Перемишль з двома світлинами — Перемишля з XVII століття й сучасного вигляду катедри.

Доповненням цієї теми є розповідь В. Мацькова „Дорогоцінна пам'ятка" про Данилову корону з подобизною корони - митри перемиських владик.

У серії шевченківських матеріялів поміщене оповідання А Коссовської „Як великий Тарас маленького Тарасика доглядав" (ілюстр П. Андрусева) для дітей молодшого віку. Для малят призначена й казочка Діми (ілюстр. Ю. Козака) „Мишка, кіт і горобець" про значення приязни та взаємної допомоги в потребі, врешті написаний з великим знанням дитячої психіки віршик Г. Чорнобицької „Навчаю лялю" (Ілюстр. Е. Козака).

Із обговореної в рубриці „Що читати" книжки про козаччину „Слава не поляже" взяте оповідання Р. Завадовича „Козаки під Віднем" (кінцівка П. Андрусева), яке живо змальовує ролю козаків у рішальному моменті в житті Европи. Це оповідання подає собі руку з образковою історією Р. Завадовича — П. Холодного „Богдан, козак - характерник".

У числі поміщені й дрібні матеріяли — загадки, розгадки, розваги - гри, приповідки, сміховинки, листування з дітьми.

Гаслом числа „Веселки" за жовтень — місяць друкованого слова є: придбати фонди на видання й розбудову журналу, а передусім на кампанію здобути „Веселці" 5,000 передплатників - читачів. Це гарна ціль у подвійному ювілейному році двох пробудників українського народу, двох ентузіястів - звеличників українського слова, двох приятелів українських дітей — Тараса Шевченка й Маркіяна Шашкевича.

В. Б.

Футбольні змагання в наступну неділю

УСК Ню Йорк — Н. С. К. Бруклин, мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько-Американської Футбольної Ліґи, в неділю 29 жовтня 1961, о год. 2.30 по полудні на грищі Метрополітен Овал, Масцет, Н. П.

„Тризуб" — Юрик Тракерс, Филаделфія, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи, в неділю 29-го жовтня 1961, о год. 2.30 на грищі Юрик Траккерс у Филаделфії.

„Чорноморська Січ", Нюарк — Петерсон Доверс, мистецькі змагання Футбольної Ліґи Стейту Ню Джерзі, в неділю 29 жовтня 1961, о год. 2-30 по полудні на грищі Анджелс Ґров в Юніон, Н. Дж.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І ЇЇ ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 2

о. Микола Притуляк, Пассейк	$10.00
д-р Б. Щебунчак, Блумфілд	5.00
К. Боднарчук, Палісейд	5.00
Г. Дацьків, Шикаґо	5.00
П. Косе, Акрон	5.00
Е. Сумик, Нептун Сиґі	5.00
В. Н. Срега, Ірвінґтон	5.00
М. Матвієць, Ром	5.00
д-р О. Оришкевич, Бруклин	5.00
д-р М. Зарицький, Бруклин	5.00
П. Баґан, Йонкерс	5.00
Д. Шмаґала, Клівленд	5.00
В. Семешина, Гемптон	5.00
Ю. Гончаренко, Ст. Пол.	5.00
А. Ґулька, Нюарк	5.00
І. Франко, Бронкс	5.00
В. Дибайло, Н. Плейнфілд	4.00
Учні 6 кл. школи св. Миколая в Шикаґо	3.00
П. Брикайло, Картерет	3.00
О. Голинський, Нюарк	3.00
М. Дух, Брокпорт	3.00
Я. Ґелета, Мт. Рейнієр	3.00
д-р В. Білецький, Ґрінвіл	3.00
М. Ґурак, Клівленд	3.00
М. Заньковський, Вілмінґтон	3.00
С. Гавриш, Фила.	3.00
А. Тарадайка, Гантінґтон	3.00
М. Паранич, Фила.	2.00
І. Кульматицький, Толідо	2.00
О. Смаль, Шикаґо	2.00
М. Співак, Фултон	2.00
М. Стислович, Асторія	2.00
М. Школяр, Рослінделл	2.00
М. Гупайло, Левістон	2.00
І. Юрчак, Шикаґо	2.00
М. Топольницький, Ютика	2.00
М. Троян, Бруклин	2.00
О. Маличівська, Квінс	2.00
С. Тимків, Флашінґ	2.00
В. Запаранюк, Ютика	2.00
М. Тимків, Фила.	2.00
О. Коровицька, Фила.	2.00
Б. Фостяк, Джексон Гтс.	2.00
Т. Шкипак, Сейр	2.00
Л. Калієвич, Дітройт	2.00
Д. Борсук, Шикаґо	2.00
С. Голь, Фила.	2.00
В. Цалинський, Нантікок	2.00
Л. Фортуна, Елізабет	2.00
Л. Шелевич, Шикаґо	2.00
Т. Троць, Бруклин	2.00
І. Мурінка, Обурн	2.00
М. Куриляк, Фенікс	2.00
М. Куцик, Шикаґо	8.00
М. Ожґа, Шикаґо	2.00
В. Грибик, Ірвінґтон	2.00
В. Бих, Бруклин	2.00
С. Бартко, Ню Йорк	2.00
В. Дякон, Феніксвіл	2.00
М. Якимишин, Рачестер	2.00
А. Кірілюк, Галок	2.00
С. Коноба, Ірвінґтон	2.00
М. Шиян, Клівленд	2.00
Н. Серединська, Бродалбін	2.00
С. Шипилявий, Боффало	2.00
Б. Смолинський, Рослінделл	2.00
М. Турчин, Вілкс Бері	2.00
В. Кляйнер, Форт Вейн	2.00
І. Дубей, Нюарк	1.00
Р. Сас, Фила.	1.00
М. Дорош, Нюарк	1.00
А. Чупрун, Тейлор	1.00
А. Басович, Тейлор	1.00
Н. Слінченко, Менгейм	1.00
А. Москальчук, Шикаґо	1.00
А. Михалик, Дітройт	1.00
Д. Михайлишин, Шикаґо	1.00
Г. Долинський, Фила.	1.00
С. Н. Коцибала, Йонкерс	1.00
М. Гузиляк, Сан Джозе	1.00
О. Сенко, Ярдвіл	1.00
І. Бульба, Фила.	1.00
о. М. Мостенський, Вунсакет	1.00
І. Кучман, Шикаґо	1.00
Е. Мінчак, Честер	1.00
	$218.00
Раніше проголошено —	190.00
Разом —	$408.00

БАТЬКИ! Ключем до надійної майбутности дитини є в першу чергу набуття високої і професійної освіти. Забезпечіть її Вашій дитині вже на самих початках її життя, придбавши для неї студійну полісу УНСоюзу!

УКРАЇНЦІ МЕТРОПОЛІЇ НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦЬ!

Нікіта ХРУЩОВ, кровожадний кат України, Угорщини та багатьох інших поневолених комуно-московською імперією народів, поповнив новий злочин народовбивства, експльодувавши 30-мегатонову атомову бомбу.

Сьогодні він експльодував її ще на своїй території, але завтра така сама бомба може розірватись над нашими головами.

Совєтському диктаторові ще не досить усіх тих гекатомбів жерв, що його молохові склали поневолені Україна, Угорщина та інші народи; він хоче знищити світ, щоб запанувати на його руїнах!

Багато культурних і вільних народів уже збагнули цю смертельну загрозу від кровожадного большевизму та з найбільшим обуренням засуджують підготову Москви до всесвітнього народовбивства. Але ще не перевелись і такі, що цієї загрози добачають.

І якщо їхнім сумлінням ще не потрясла експльозія народовбивчої совєтської бомби, то ми повинні їм допомогти пізнати ту страшну загрозу для людства.

Отже, піднесімо наш голос протесту і засуду нового народовбивчого акту червоної Москви та вимагаймо акції рятунку, поки не запізно!

В тій цілі

в найближчу НЕДІЛЮ, 29-го ЖОВТНЯ 1961 року — в год. 3:00-ій по полудні

— відбудеться —

перед будинком Об'єднаних Націй — при 44-ій вулиці і Першій Евеню в Ню Йорку

МАСОВЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ЗІБРАННЯ

яке опісля оформиться в

ДЕМОНСТРАЦІЙНИЙ ПОХІД ДО БУДИНКУ СОВЄТСЬКОЇ ДЕЛЕҐАЦІЇ ДО ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

при 68-ій вулиці і Парк Евеню

УКРАЇНЦІ НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦЬ! Приходьте масово на Зібрання і Демонстрацію! Нехай український голос у цьому великому протесті буде такий голосний, як великі жертви є Українського Народу в боротьбі проти народовбивчого большевизму!

До цього закликає Вас ваш Комітет Об'єднаних Американсько-Українських Організацій, Відділ Українського Конгресового Комітету, до цього закликає Вас кров українських мучеників і боротьба Українського Народу за Волю і Незалежність!

ГЕТЬ З НАРОДОВБИВЧИМ БОЛЬШЕВИЗМОМ!
ГЕТЬ З КРОВОЖАДНИМИ КОМУНО - МОСКОВСЬКИМИ ДИКТАТОРАМИ!
НЕХАЙ ЖИВЕ СПРАВЕДЛИВІСТЬ, ВОЛЯ І НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ДЛЯ ВСІХ!

Спонсорує:
УГОРСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ КОЛИШНІХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ

ЯКЩО МИ ЗУСТРІЧАЄМО ПІДСОВЄТСЬКІ ДЕЛЕҐАЦІЇ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

рактер, скільки людей бере в них участь і т. д. Я мав все перекладати. І в тому моменті мені пригадалася стаття в „Свободі" про книжку Моната, який розказував, як большевицьким шпигунам без ніяких труднощів вдавалось здобути багато таємниць він наївних американців. Я кілька разів натякав американцеві, що він говорить про речі, про які не повинен говорити. Але він ніяк не міг мене зрозуміти. Тоді мені не залишалось нічого іншого, як усі подавані ним інформації до основ перекручувати...

Моє знайомство з міністром Пантелеймоном Черевком відбулось у посілості Дж. Вашинґтона. Черевко підійшов до мене і попросив, щоб я зробив знімку. Я його сфотографував, він подякував і сказав:

— Спасибі, і давайте познайомимось! — Ми потиснули один одному руки і назвали свої прізвища.

— От, земляка зустрів! — радісно вигукнув Черевко. — Я зразу пізнав, що земляк, давай за старим звичаєм почоломкаємось.

Ми почоломкались. Виявилось, що Черевко родом з Києва, де й закінчив студії.

Коли ми поверталися до Вашинґтону, я запросив його до себе в гостину:

— За старим українським звичаєм завжди так буває, коли два земляки зустрічаються.

— Радо пішов би, сказав Черевко, — але не можу.

Коли я настоював, він рішуче заявив:

— Ну, зрозумій, земляче, не можу, не можу...

Я зрозумів.

В неділю зачинається стандартний час

Ню Йорк. — Пригадується, що в найближчу неділю 29-го жовтня кінчається так званий літній ощадностевий час і зачинається стандартний час, який триватиме до останньої неділі квітня 1962-го року. Стандартний час зачинається о годині першій по півночі в неділю, і тому треба в суботу ввечері перед спанням посунути вказівки годинників на одну годину **взад**. Таким способом можна буде відоспати ту годину, яку втратилося останньої неділі квітня.